

**KRITERIJI ZA NAKNADU NEIMOVINSKE/NEMATERIJALNE ŠTETE
UZROKOVANE UPORABOM MOTORNOG VOZILA PREMA
PRAVU REPUBLIKE HRVATSKE I PREMA PRAVU FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

Dr. sc. Šime Savić, odvjetnik

Nematerijalna šteta

- Zakon o obveznim odnosima SFRJ iz 1978.
- subjektivni koncept
- nanošenje drugome fizičke ili psihičke boli i straha

Zakon o obveznim odnosima (ZOO RH '05)

- novi – objektivni koncept
- povreda prava osobnosti
- pravo na život, tjelesno i duševno zdravlje, ugled, čast, dostojanstvo, itd. (čl. 19. st.2 ZOO RH)

Popravljanje nematerijalne/neimovinske štete

Pravična novčana naknada ovisi o:

- težini povrede
- okolnosti slučaja

- a) apstraktna ili objektivna metoda
- b) subjektivna ili konkretna metoda

Orijentacijski kriteriji i iznosi za utvrđivanje visine pravične novčane naknade nematerijalne štete Vrhovnog suda Republike Hrvatske iz 2002. i 2020. godine

- neujednačenost naknada pred sudovima
- jedinstvena primjena ZOO i jednakost građana pred zakonom
- prihvaćanje *de facto* tabelarnog sustava utvrđivanja i odmjeravanja naknada

Novo stajalište Vrhovnog suda Hrvatske iz 2020. g.

- 50% povećane naknade
- retroaktivna primjena

Reakcije i kritike u javnosti?

- ne/prihvatanje novog koncepta naknade iz ZOO '05?
- izostalo savjetovanje sa zainteresiranom javnošću?
- nije uzeta u obzir premija osiguranja kod AO?
- retroaktivna primjena?

Analiza pojedinih prigovora na Orijentacijske kriterije 2020. g.

- VS RH uskladio iznose naknada sa stanjem u gospodarstvu i društvu u proteklih 18 godina
- nije narušen koncept naknade iz ZOO '05
- novi kriteriji doprinijeli transparentnosti u naknadi
- neutemeljeno očekivanje: da mjerila traju unedogled

Problem tijeka zateznih kamata

- od odštetnog zahtjeva
- od dana povećanja zahtjeva
- od završenog liječenja

Zaključno oko Orjentacijskih kriterija iz 2020 VS RH

- Vrhovni sud uskladio iznose s promjenama u društveno-socijalnoj situaciji
- novi kriteriji nisu u suprotnosti s konceptom šteta iz ZOO '05
- visina neimovinske štete se utvrđuje prema okolnostima na dan donošenja odluke (presuđenja)

Pokušaji uvođenja „tabličnog” uređenja naknada u RH

- Prijedlog medicinskih tablica
- Prijedlog medicinskih skala stupnjevanja težine povreda
- Prijedlog tablice naknada

Svi prijedlozi odbačeni

„Tabelarni” način određivanja naknada nematerijalne/neimovinske štete u Federaciji BiH

- ZOOP Federacije B i H iz 2020., uvodi novi koncept tabelarnog određivanja naknada
- okvirni kriteriji
- vrijedi samo za naknade koje uzrokuju motorna vozila u prometu (ZOOP)

Očekivanja zakonskog uređenja naknada po ZOOP F BiH

- Spriječiti neobjektivnost suđenja
- Smanjiti broj sporova
- Ujednačiti visine naknada

ZAKLJUČCI OKO ODMJERAVANJA NEMATERIJALNE/NEIMOVINSKE ŠTETE

- teško izražavati u novcu - nema preciznih kriterija
- a) odmjeravanje iznosa određeno propisom (Zakonom ili drugim aktima)
- b) prepuštanje odluke o visini sucu

HVALA NA PAŽNJI